

Sygn. akt IV Cz 494/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 września 2015r.

Sąd Okręgowy w S. IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Jaroszewicz (spr.),

Sędziowie SO: Jolanta Deniziuk, Andrzej Jastrzębski

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2015 r. w S.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko W. W.

o alimenty

w przedmiocie wniosku przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki o udzielenie zabezpieczenia

na skutek zażalenia powódki od postanowienia Sądu Rejonowego w C., III Wydział Rodzinny i Nieletnich,

z dnia 17 sierpnia 2015r., sygn. akt III RC 275/15

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w C. pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt. IV Cz 494/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2015r. Sąd Rejonowy w C. oddalił na podstawie art. 731 kpc wniosek przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki o udzielenie zabezpieczenia, stwierdzając, że w realiach przedmiotowej sprawy zasadnicze żądanie dotyczy zasądzenia od pozwanego na rzecz małoletniej powódki alimentów w kwocie po 1200 zł miesięcznie, a wobec tego opiewający na tę samą kwotę wniosek o zabezpieczenie nie tyle zmierza do zaspokojenia roszczenia, ile je wprost zaspokaja.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie wywiodła powódka, zaskarżając je w całości oraz podnosząc zarzut obrazy przepisów postępowania, tj. art. 731 kpc w zw. z art. 753 kpc poprzez przyjęcie, że zasada zawarta w art. 731 kpc znajduje zastosowanie wobec świadczeń alimentacyjnych. W efekcie wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i udzielenie zabezpieczenie roszczenia alimentacyjnego zgodnie z wnioskiem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie, będąc zasadnym, skutkowało uchyleniem zaskarżonego postanowienia do ponownego rozpoznania.

Zgodnie z przepisem art. 731 kpc Zabezpieczenie nie może zmierzać do zaspokojenia roszczenia, chyba że ustawa stanowi inaczej. Przepis ten wprowadza zatem jako zasadę zakaz stosowania takiej formy zabezpieczenia, która

zmierza do zaspokojenia zabezpieczonego roszczenia. Reguła ta niewątpliwie służy ochronie interesów obowiązanego i uwzględnia charakter oraz funkcję postępowania zabezpieczającego, którego celem jest udzielenie uprawnionemu ochrony prawnej o tymczasowym charakterze. Stosowanie zabezpieczenia w takiej formie, która stanowiłaby zaspokojenie dochodzonego w postępowaniu sądowym roszczenia, oznaczałoby uzyskanie przez uprawnionego ochrony prawnej, zrównanej ze skutkami orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, jeszcze przed ostatecznym rozstrzygnięciem sporu sądowego. Prowadziłoby to do nadmiernego uprzywilejowania uprawnionego i stwarzało jednocześnie zagrożenie interesów obowiązanego, związane z ryzykiem wykonania obowiązku nałożonego przez sąd przy dokonaniu zabezpieczenia. Tego rodzaju ryzyko jest widoczne szczególnie w przypadku dochodzenia roszczeń polegających na obowiązku spełnienia świadczenia.

Jednocześnie zauważyć należy, że w omawianym przepisie przewidziana została przez ustawodawcę możliwość uregulowania w przepisach szczególnych dopuszczalności takiej formy zabezpieczenia roszczenia, która może jednak zmierzać do jego zaspokojenia. Takim przepisem szczególnym jest m.in. art. 753 § 1 kpc, zgodnie z treścią którego W sprawach o alimenty zabezpieczenie może polegać na zobowiązaniu obowiązanego do zapłaty uprawnionemu jednorazowo albo okresowo określonej sumy pieniężnej. W sprawach tych podstawą zabezpieczenia jest jedynie uprawdopodobnienie istnienia roszczenia. Cytowany przepis należy do tej kategorii przepisów, które stwarzają możliwość zabezpieczenia polegającego na zobligowaniu obowiązanego do zapłaty na rzecz uprawnionego określonej sumy pieniężnej, co zasadniczo odpowiada treści dochodzonego roszczenia. Tymczasowość udzielonej uprawnionemu ochrony prawnej wyraża się w tym wypadku bądź w jej udzieleniu na zamknięty okres, związany z czasem trwania postępowania, bądź uwzględnieniu w ramach zabezpieczenia jedynie części dochodzonego roszczenia. Celem zabezpieczenia w tym przypadku nie jest zapewnienie egzekucyjnego wykonania przyszłego wyroku, lecz natychmiastowe dostarczanie uprawnionemu środków utrzymania. W tym zakresie zabezpieczenie prowadzi zatem do (prowizorycznego) zaspokojenia uprawnionego, a zakaz z art. 731 kpc nie ma zastosowania.

Powyższe wywody prawne dowodzą racji skarżącej powódki co do zasady. Słusznie zauważyła ona bowiem, że postanowienie z dnia 17.08.2015r. zostało wydane przez Sąd Rejonowy w naruszeniem przepisów postępowania, tj. art. 731 kpc w z art. 753 kpc. Konkluzja powyższa nie uprawnia jednakowoż do uwzględnienia zażalenia wprost zgodnie z jego żądaniem. Zważyć należy, że to rolą Sądu Rejonowego w dwuinstancyjnym postępowaniu sądowym jest w pierwszej kolejności rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku małoletnich pozwanych o udzielenie zabezpieczenia ich roszczenia alimentacyjnego. Tymczasem w niniejszej sprawie Sąd I instancji nie rozpoznał istotny sprawy, skoro w żadnym razie nie odniósł się do argumentacji zawartej we wniosku powodów o zabezpieczenie, ani nie zbadał przesłanek zabezpieczenia, w szczególności nie ocenił, czy doszło do uprawdopodobnienia roszczenia – miast to apriorycznie, a przy tym błędnie założył, że skoro żądanie zabezpieczenia zmierza do zaspokojenia roszczenia (lub już je zaspokaja), to taki wniosek podlega oddaleniu.

W tej sytuacji przy ponownym rozpoznaniu sprawy z wniosku małoletniej powódki J. K. o zabezpieczenie alimentów zadaniem Sądu I instancji będzie ustosunkowanie się do zawartej w tym wniosku argumentacji, należyte ocenienie sprawy i wydanie na podstawie dostępnego w sprawie materiału dowodowego rozstrzygnięcia.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.